

Oljumáladeildin undir Vinnumáladeildina

Oddagrein

Soleiðis eitur tað, ið kann gerast ein tann týðingarmesti parturin av okkara landssumsitng, um væl veit til.

Vónirnar vóru góðar, tá hendan samgongan setti ein landstýrismann í Oljumálum. At seta ein Landstýrismann til hettar mál burturav sendi út eitt tekin um eina hoga prioritering av tí, ið upprunaliga æt Oljufyrisingin. Heitið Oljufyrising er broytt til Oljumáladeild undir Vinnumáladeildin í tráð við Norman Christensen-bygnaðin. Hettar sær eitt sindur flokksligt út, tí um Oljumáladeildin hoyrir undir Vinnumáladeildin, so má tað verða Áðalstjórin í Vinnumáladeildin, ið hevur ovastu ábyrgd – tað má so merkja, at hesin refererir til tveir landstýrismenn. Kynstrið at duga at riða á tveimum hestum er ikki so nógur beskerið. Kanska hendan samgongan metir seg duga hettar kynstur – í hvussu so er sær eitt slíkt bragd ónossligt út fyri tann, ið lítir á.

Um eitt lag skal verða oman fyri Oljufyrisingini ella Oljumáladeildini, so má hettar rættvisgerast við, at hettar lagið leggur eitt ávíst virði afturat í allari mannagongdini. Oljufyrisingin ella Oljumáladeildin hevur eftir øllum at døma gjørt eitt sera gott arbeiði higartil. Spurningurin er, um Vinnumáladeildin kann leggja nakað afturat í hesum høpi. Ein annar spurningur er, um hettar skal gerast partur av rættvisgeranini av einum Vinnumáladeildin, sum ikki er avmarkað til eina reina ráðgevandi funktión, sum annars kann tykja ein upplogd loysn í hesum rationaliseringsstadium. Hettar kundi verið sæð í sambandi við einari styrkjan av sjálvræðinum hjá teimum stóru landsstovnunum, Strandferðsluni og Landsverkfrøðinginum og stovnssetanini av einari sjálvsstöðugari Oljufyrising, sum var óheft av restini av miðfyrisingini, soleiðis at einki óneyðugt lag var imillum landstýrismannin í Oljumálum og Oljufyrisingina, ið sostatt hevði verið eitt veruligt óheft oljudektorat.

Eisini eiga vit at hugsa um framtíðina, og hvussu starvsetanarpolitikkur skal vera í einari óheftari oljufyrising. Tað er av alstórum týðningi at vit framhaldandi megna at fáa tey bestu fólkinum at stóðast í føroyskari oljufyrising. Ókið kann gerast sera týðingarmikið fyri Føroya land, og tí er umráðandi, at vit leta okkum úr teimum smáu skónum og skapa tær bestu umstøðurnar til gagns fyri samfelagnum sum heild, og ikki leta áhugamálið hjá einstokum partum av miðfyrisingini koma fram um samfelagsins besta. Miðfyrisingin eigur at verða uppbyggd eftir tervi – ansast má eftir, at vit ikki byggja eina stóra miðfyrising upp, áðrenn ein torvir er ávístur, tí so verður fremsta áhugamálið hjá einari slíkari fyrising at skapa ein tervi á sær sjálvum.

Um eitt óneyðugt lag er í allari mannagongdini, so er vandi fyri at tíð og kreftir verða spiltar upp á duplutarbeiði og kunngerðing av sjálvfylgilegheitum fyri at rættvisgera tilveruna hjá tí óneyðuga lagnum.

Higartil hava oljumál eftir øllum at døma verið væl úr hondum greidd, og skuldi hettar helst hildið fram við Oljufyrising og landstýrismannin í oljumálum, ið ikki verða avmarkað fyri at passa inn í ein heldur ivasaman Norman Christensen-bygnað.

Sosialurin

Viðmerkingar:

Rættleiðing til Elmar Højgaard á Vaktar- og Bjargingartænastuni

Elmar Højgaard sigur beinleiðis ósatt í viðmerkingunum við Sosialin 28 januar 1999 um, at tilboðið úr Kina er óbroytt í mun til upprunatilboðið.

Hövuðsbrøtingarnar umfata m.a. trykjakrov frá Vaktar- og Bjargingartænastuni, sum nú eru við í broyttu tilboðnum. Hesi umfata »External fire fighting system« – »Painting schedule« – »Anti rolling system«.

Somuleiðis er nú øll tann nautiska- og kommunikations útgerðin frá Furuno, Skanti og líknandi, oyramerkt í broyttu tilboðnum til USS 1,4 mill., sum eru

ein kr. 9 millionir, og er hetta í tráð við krøvini hjá Vaktar- og Bjargingartænastuni.

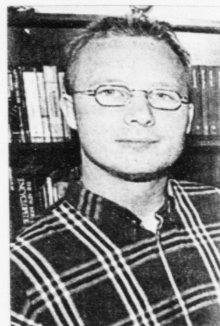
Í broyttu tilboðnum er nú eisini viðmerkt, at hövuðs-talvan »Main switchboard« er úr Skandinavia. Greitt verður eisini frá, at so at siga øll onnur útgerðin er úr Skandinavia.

Tað fasta og bindandi tilboðið úr Kina, sum er upp á fílt USS 11,3 mill. – uml. kr. 72,5 millionir – ið er nágreinuliga lýst í skrivni frá Kina 21.01.1999 – umfatar allar omanfyri nevndu broytingar og líkur annars øll krøvum sambært teknisku spesifikasjonini fyri

projektið.

Sostatt skuldi alt tað tekniska verið í lagi fyri á einum tryggum grundarlagi at bygt í Kina – Fyri at tryggja seg enn betur vantar nú bara at fáa ein góðan advokat, við skili fyri skipabygging á altjóða støði, at tvíanna allar endarnar saman í einum tryggum byggisáttmála.

Sostatt verður við hesum allar pástandur frá Elmar Højgaard um, at tilboðið úr Kina ikki er gott nokk, hansara pástandur um at eingin broyting er í tilboðnum og eisini hansara pástandur um, at hann einki sum helst hevur havt við Maretec á Argjum at gera í

Álvur B. Mortensen, skipsmeklari

hesum sambandi, afturvístur – um neyðugt kann hetta dokumenterast.

Vinarliga heilsan,
Álvur B. Mortensen

Nú pellaði Høgni aftur

Tað er ótrúligt, hvat politikarar kunnu tillata sær at siga, uttan at hava skomm av sær sjálvum.

Í sendingini Kvørn í sjónvarpinum mikukvöldið, slapp Hogni Hoydal, landstýrismaður enn einferð at tura fram við, at ríkisfelagsskapurin ongan týðning hevur fyri Føroyar, og als ikki virkaði, tá ástøð fyrst í 90'um.

Tað var kanska spell, at mótsøðumaður hansara í orðaskiftinum var Jóannes Eidesgaard, formaður í Javnaðarflokkinum, tí teirra politikkur hevur verið ógvuliga »lunkaður« í fullveldismálum.

Í orðaskiftinum var stóran í 1992 umrødd, tá føroyska samfelagið var farið á húsang, og fólk í túsundatali rýmdu av landinum.

Tá segði Hogni Hoydal, at tann tíðin var prógv um, at ríkisfelagsskapurin als ikki virkaði, og tí er neyðugt at broyta viðurskiptini millum Føroyar og Danmark, og sleppa sær burtur úr ríkisfelagsskapinum.

Tá Hogni Hoydal sigur, at ríkisfelagsskapurin ikki virkaði, so passara tað ikki, tað veit ein og hvør, eisini Hogni Hoydal.

Tað treit ikki við ávaringum frá ráðgevandi nevndini hjá danska forsetismálaráðnum frá miðskeiðis í 80'um, og til skráddið kom. Føroyskir samgongupolitikarar sögdu tá, at dansku embetismenninir als ikki vistu, hvat teir tósðu um, og als ikki høvdu skil á føroyskum politikki.

Teir flokkar, sum tá myndaðu landstýrið, vóru Javnaðarflokkin, Tjóðveldisflokkurin og Sjálfstýrissflokkurin.

Teir lótu standa til, og í 1988, tá vit slerdu øll met í

politiskum ódugnaskapi, innfluttu vit fyri eina miljard kr. meira, enn vit útfluttu fyri.

Tí var tað einki at siga til, at føroyska samfelagið endaði sum tað endaði. Og tað var ikki ríkisfelagsskapurin sum var orsøkin, men ódugnaskapur hjá Javnaðarflokkinum, Tjóðveldisflokkinum og Sjálfstýrissflokkinum. Tað stendur rimmar fast.

Tað var sjálvur Tjóðveldisflokkurin, sum sat við fíggjarmálum, ringastu lagnuarni hjá føroyska samfelagnum. Tá segði táverandi landstýrismannin í fíggjarmálum, at tað stóð væl til, og at allir grunnar og kassar vóru á tremur av pengum. Vit vita øll, at tað ikki passaði, og at landið í veruleikanum longu tá var farið á húsang.

Tað var framvegis ikki ríkisfelagsskapurin, sum var orsøk til tað, men vana-lig politisk leiðsla.

Tað var eisini tá, at føroyska samfelagið kom inn í eina ónda ringrás, tí fiskiskapurin minkaði, men tað er framvegis greitt, at samfelagið var so veikt búskaparliga, at hóast vanligur fiskiskapur hevði verið, so hevði samfelagið neyvan hórðað undan.

Og tað var tað júst ríkisfelagsskapurin, sum bjargaði okkum sum tjóð.

Danska stjórnin átók sær alla tað føroysku uttanlandsskuldina, so hvort sum hon fall til gjaldingar. Føroyingar sluppu undan at gjalda rentur og avdráttir í fleiri ár. Blokkstuðulin upp á næstan 900 miljónir krónur kom hvørt ár til Føroya, og harafturat fíggaði danska stjórnin undirskotið á fíggjarlóginum í fleiri ár. Okkurt ár einar 500 miljónir kr.

Hevði danska stjórnin ikki yvirtíkt uttanlandsskuldina, hevði danska stjórnin ikki latið Føroyum blokkstuðulin, o ghevði danska stjórnin ikki fíggað hallið á fíggjarlóginum, hvar hevði føroyska samfelagið so verið í dag?

Hóast allan hendan pening og alla hesa hjálpr frá ríkinum, so rýmdu fólk í túsundatali. So vana-lig var stóran í føroyska samfelagnum.

Hvat hevði hent í Føroyum, um Danmark ikki tók skuldina á seg? Hvussu nógv fólk høvdu so verið verandi eftir í Føroyum?

Tað kundi verið áhuga-vært at fingið at vita frá Hogni Hoydal, hvat annað land ella hvør onnur tjóð hevði tveitt so nógvur miljardir kr. eftir so ringum miljardum kr sum føroyska samfelagið tá var vert.

Og øll hendan skuldin sum hevur niðurbundið føroyska samfelagið í nærum 10 ár, er nú fingin upp á pláss. Vit sleppa undan at gjalda miljardir av krónum aftur, og ein afturgjaldsskipan er fingin fyri restina. Og so fáa vit blokkstuðulin úr Danmark hvørt einasta ár.

Sjálvur blokkstuðulin er næstan eina miljard kr. harafturat er talan um einar 500 miljónir kr., sum ríkisskassin annars letur Føroyum og Føroyingum.

Tað er eisini vert hjá Hogni Hoydal og øðrum at leggja sær í geyma, at danskir politikarar og danska stjórnin hava viðgingið, at kanska vóru ikki

Hogni Mortensen, løgtingsmaður Sambandsflokksins

allar avgerðir, sum tiknar vóru fyrst í 90'um, so rættar, men enn hava politikararnir í føroyska Javnaðarflokkinum og føroyska Tjóðveldisflokkinum ikki viðgingið síni mistøk, hvørki tey í 80'um ella tey sum teir gjørdur seinni.

Sigur tað ikki eitt sindur um týðningin av ríkisfelagsskapinum, í mun til okkum sjálvi?

At siga at ríkisfelagsskapurin bert hevur verið eitt haft um beini á Føroyum og føroyingum, er at siga ósatt.

Tað er ríkisfelagsskapurin sum tryggja okkum sum tjóð, og sum gevur okkum loyvi at kalla okkum føroyingar. Tað eigur Hogni Hoydal ongantið at gloyma.

Heðin Mortensen, tingmaður Sambandsflokksins

sosialurin

Fimm ferðir um vikuna